

Complexnummer: 506457

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kruisberg

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

506260, 506458, 506459, 506460

Woonplaats

Halsteren

Gemeente

Bergen op Zoom

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Kruisberg 1, 4661 RK te Halsteren

Complexomschrijving

Inleiding

BOORDERIJCOMPLEX van het Westbrabantse type met woonhuis en aangebouwde, grotendeels houten schuur onder rieten schilddak. Op het terrein liggen een bakhuis, hondenhok en bijgebouw. Op het erf staan twee waterpompen, een regenput, het oude houten toegangshek, ca. tien grote eiken en een wilde kastanje. De boerderij ligt ten oosten van de kern van Halsteren aan de Kruisberg waar drie grote boerderijen liggen uit de 17de-, 18de en nummer 1 uit de eerste helft van de 19de eeuw. Het woonhuis is in 1889 verbouwd. Tot 1 oktober 1993 was deze pachtersboerderij eigendom van de familie Testes die uitgebreide bezittingen in Halsteren had.

Waardering

Het boerderijcomplex heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een sociaal-economische, in het bijzonder een agrarische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarde wegens het type en de bijzondere gaafheid van de hoofdgebouwen, zowel interieur als exterieur. Het complex heeft ensemblewaarde wegens de situering, verbonden met de ontwikkeling van een streek. Door de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing in de historisch-ruimtelijke relatie met de bebouwing aan de Kruisberg draagt het boerderijcomplex in hoge mate bij tot de visuele gaafheid van de omgeving.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506260

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 maart 1998
Kadaster deel/nr	82770/200

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Halsteren	Bergen op Zoom	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Halsteren	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Halsteren	C			8188

*Omschrijving***

Beschrijving

Het eenlaags onderkelderde woonhuis, opgetrokken in handvorm baksteen in IJselformaat en kruisverband heeft een zadeldak met Oudhollandse pannen, links afgesloten door een tuitgevel, rechts door de schuur. Het huis met rechthoekige plattegrond is drie raamassen breed met de ingang iets links van het midden. De opgeklampte voordeur met klopper heeft een laag bovenlicht en wordt geflankeerd door zesruitsschuiframes met luiken. Boven de kozijnen met pen/gat-verbindingen metselwerk met strekken. In de zijgevel geven twee getraliede openingen de plaats van de kaaskelder aan, een eenraamsvenster wijst op die van de opkamer. Een bijna identiek venster rechts in de muur is later aangebracht. In de achtergevel liggen de opgeklampte achterdeur en het keukenraam met luiken. Staafankers met eenvoudige geometrische inkerving in alle muren. Voor het huis een stoep van onregelmatige witte keien met links en rechts van de voordeur stenen bollen, de stootstenen van het oorspronkelijke houten toegangshek tegenover de ingang. Inwendig heeft het huis de indeling en de inrichting in oorspronkelijke staat behouden. De middengang geeft toegang tot het woongedeelte voor waar bedsteden en spin, o.a. uitgevoerd in een gehoute paneelwand, gaaf bewaard zijn gebleven. Linksachter in het huis ligt de tweedelige kelder met opkamer en trap naar de zolder. Rechts de keuken waar vroeger het karnen plaats vond. Een deur geeft toegang tot de voorstal. Alle deuren van het huis zijn opgeklampte deuren. De balkenzoldering is door het hele huis bewaard.

Waardering

Het boerderijcomplex heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een sociaal-economische, in het bijzonder een agrarische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarde wegens het type en de bijzondere gaafheid van de hoofdgebouwen, zowel interieur als exterieur. Het complex heeft ensemblewaarde wegens de situering, verbonden met de ontwikkeling van een streek. Door

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing in de historisch-ruimtelijke relatie met de bebouwing aan de Kruisberg draagt het boerderijcomplex in hoge mate bij tot de visuele gaafheid van de omgeving.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Monumentnummer*: 506458

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 maart 1998
Kadaster deel/nr	82711/98

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Halsteren	Bergen op Zoom	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Halsteren	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Halsteren	C			8188

*Omschrijving***

Beschrijving

Het eenlaags onderkelderde woonhuis, opgetrokken in handvorm baksteen in IJselformaat en kruisverband heeft een zadeldak met Oudhollandse pannen, links afgesloten door een tuitgevel, rechts door de schuur. Het huis met rechthoekige plattegrond is drie raamassen breed met de ingang iets links van het midden. De opgeklampte voordeur met klopper heeft een laag bov enlicht en wordt geflankeerd door zesruitsschuiframes met luiken. Boven de kozijnen met pen/gat-verbindingen metselwerk met strekken. In de zijgevel geven twee getraliede openingen de plaats van de kaaskelder aan, een eenraamsvenster wijst op die van de opkamer. Een bijna identiek venster rechts in de muur is later aangebracht. In de achtergevel liggen de opgeklampte achterdeur en het keukenraam met luiken. Staafankers met eenvoudige geometrische inkerving in alle muren. Voor het huis een stoep van onregelmatige witte keien met links en rechts van de voordeur stenen bollen, de stootstenen van het oorspronkelijke houten toegangshek tegenover de ingang.

Inwendig heeft het huis de indeling en de inrichting in oorspronkelijke staat behouden. De middengang geeft toegang tot het woongedeelte voor waar bedsteden en spin, o.a. uitgevoerd in een gehoute paneelwand, gaaf bewaard zijn gebleven. Linksachter in het huis ligt de tweedelige kelder met opkamer en trap naar de zolder. Rechts de keuken waar vroeger het karnen plaats vond. Een deur geeft toegang tot de voorstal. Alle deuren van het huis zijn opgeklampte deuren. De balkenzoldering is door het hele huis bewaard.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506459

Status rijksmonument
Inschrijving register* 11 maart 1998
Kadaster deel/nr 82711/113

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Halsteren Bergen op Zoom Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Halsteren

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Halsteren C 8188

Omschrijving**

De gepotdekselde langsdeelschuur met rieten schilddak heeft een nieuwe bakstenen muur met hoge inrijdeuren en een bakstenen voet aan het erf. De achterkant heeft slechts twee ijzeren stalraampjes. Alle deuren zijn opgeklampte deuren. Aan de voorkant liggen twee lage, een hoge en twee deelbare deuren voor respectievelijk de varkens, koeien en paarden. Aanliggend een mestvaalt. Inwendig bezit de schuur driemaal een gaaf driebeukig ankerbalkgebint met ondersteunende middenstijl in de hoofdbeuk, waarop een schaargebint met spant en balk. Het gebint van de middenbeuk wordt geschoord door een halfgebint met -spant.

Het bijgebouw is opgetrokken uit machinale baksteen en heeft een zadeldak met kruispannen tussen tuitgevels met vlechtingen. De naar het erf gerichte lange zijde heeft hoge dubbele opgeklampte deuren.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M) Schuur(M)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506460

Status rijksmonument
Inschrijving register* 11 maart 1998
Kadaster deel/nr 82699/63

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Halsteren Bergen op Zoom Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Halsteren

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Halsteren C 8188

Omschrijving**

Het in handvorm baksteen kruisverband opgetrokken bakhuis heeft een zadeldak met Oudhollandse pannen. Het inwendige is verloren gegaan.

Op het erf ligt een tweedelig hondehok in baksteen met cementen dak. Het was verbonden met de bedrijfsfunctie, het 'karnen', waarvoor een hond werd ingezet.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M) Bakhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument